PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2009 m. birželio 30 d.*

Byloje T-444/07

Centre de promotion de l'emploi par la micro-entreprise (CPEM), įsteigtas Marselyje (Prancūzija), atstovaujamas advokato C. Bonnefoi,

ieškovas,

prieš

Europos Bendrijų Komisiją, atstovaujamą L. Flynn ir A. Steiblytės,

atsakovę,

dėl prašymo panaikinti 2007 m. spalio 4 d. Komisijos sprendimą Nr. C (2007) 4645, panaikinantį 1999 m. rugpjūčio 17 d. Sprendimu Nr. C (1999) 2645 suteiktą Europos socialinio fondo (ESF) finansinę paramą, ir prašymo atlyginti žalą,

* Proceso kalba: prancūzų.

EUROPOS BENDRIJŲ
PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro pirmininkė I. Pelikánová (pranešėja), teisėjai K. Jürimäe ir S. Soldevila Fragoso,

kancleris E. Coulon,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2008 m. gruodžio 16 d. posėdžiui,

priima šį

Sprendimą

Teisinis pagrindas

1 EB 147 straipsnio 1 dalimi Europos socialinį fondą (ESF), įsteigtą pagal EB 146 straipsnį, administruoti pavesta Komisijai. Pagal EB 159 straipsnio 1 dalį ESF yra struktūrinis fondas.

2 Šiai bylai reikšmingą 1994–1999 metų struktūrinių fondų programinį laikotarpį reglamentuojantį teisinį pagrindą pirmiausia sudaro 1988 m. birželio 24 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 2052/88 dėl struktūrinių fondų uždavinių, jų efektyvumo bei jų veiklos koordinavimo tarpusavyje, taip pat su Europos investicijų banko operacijomis ir

kitais esamais finansiniais instrumentais (OL L 185, p. 9), iš dalies pakeistas 1993 m. liepos 20 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 2081/93 (OL L 193, p. 5, toliau – Reglamentas Nr. 2052/88).

3 Šiam reglamentui įgyvendinti Taryba priėmė 1988 m. gruodžio 19 d. Reglamentą (EEB) Nr. 4255/88 dėl Reglamento Nr. 2052/88 nuostatų, susijusių su ESF, taikymo (OL L 374, p. 21), iš dalies pakeistą 1993 m. liepos 20 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 2084/93 (OL L 193, p. 39, toliau – Reglamentas Nr. 4255/88). Ji taip pat priėmė 1988 m. gruodžio 19 d. Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 4253/88, nustatantį nuostatas dėl Reglamento (EEB) Nr. 2052/88, koordinuojančio įvairių struktūrinių fondų veiklą tarpusavyje, taip pat su Europos investicijų banko operacijomis ir kitais esamais finansiniais instrumentais, įgyvendinimo (OL L 374, p. 1), iš dalies pakeistą 1993 m. liepos 20 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 2082/93 (OL L 193, p. 20, toliau – Reglamentas Nr. 4253/88).

4 Nuo 2000 m. sausio 1 d. Reglamentai Nr. 2052/88 ir 4253/88 buvo panaikinti 1999 m. birželio 21 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/1999, nustatančio bendrąsias nuostatas dėl struktūrinių fondų (OL L 161, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 14 sk., 1 t., p. 31), 54 straipsnio pirmąja pastraipa, nepažeidžiant šio reglamento 52 straipsnio 1 dalies.

5 Nuo 2000 m. sausio 1 d. Reglamentas Nr. 4255/88 buvo panaikintas 1999 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1784/1999 dėl ESF (OL L 213, p. 5; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 14 sk., 1 t., p. 106) 11 straipsniu. Šio reglamento 9 straipsnis nukreipia į Reglamento Nr. 1260/1999 52 straipsnyje išdėstytas pereinamojo laikotarpio nuostatas.

6 Šios nuostatos 1 dalyje visų pirma numatyta, kad „šis reglamentas neturi įtakos Tarybos ar Komisijos patvirtintos paramos tęsimui ar keitimui, įskaitant visos paramos ar jos dalies nutraukimą, remiantis <…> Reglamentais <…> Nr. 2052/88 ir <…>Nr. 4253/88 arba bet kuriais kitais teisės aktais, kurie buvo tai paramai taikomi 1999 m. gruodžio 31 dieną“.

7 Visas minėtas nuostatas vertinant kartu matyti, kad nors Reglamentas Nr. 4255/88 buvo panaikintas Reglamentu Nr. 1784/1999, pastarasis, taikant Reglamento Nr. 1260/1999 52 straipsnyje išdėstytas pereinamojo laikotarpio nuostatas, numato, kad Reglamentas Nr. 4255/88 ir Reglamentas Nr. 4253/88 yra toliau taikomi pagal Reglamentą Nr. 4255/88 patvirtintai paramai.

8 Reglamento Nr. 4255/88 6 straipsnio 1 dalies a punkte „Techninė pagalba, eksperimentiniai ir parodomieji projektai“ nurodyta:

„[ESF] ne pagal Bendrijos paramos sistemas gali finansuoti valstybėse narėse arba Bendrijos lygmeniu vykdomą parengiamąją, papildomą, priežiūros ir vertinimo veiklą, kuri reikalinga 1 straipsnyje nurodytai veiklai įgyvendinti, laikydamasis 0,5 % savo metinio finansavimo ribos. Ši veikla gali būti įgyvendinama Komisijos iniciatyva arba Komisijai finansuojant. Ji apima:

a) novatoriško pobūdžio veiklą, kuria siekiama patvirtinti naujas hipotezes dėl profesinio mokymo turinio, metodikos ir organizavimo, apimančių Bendrijos aspekto integravimą į profesinį mokymą, ir užimtumo vystymą apskritai, įskaitant vyrų ir moterų lygių galimybių darbo rinkoje skatinimą ir asmenų, kuriems gresia prarasti vietą darbo rinkoje, profesinę integraciją, siekiant sukurti pagrindą vėlesnei [ESF] veiklai keliose valstybėse narėse <…>“

9 Reglamento Nr. 4253/88 24 straipsnyje „Paramos sumažinimas, sustabdymas ir nutraukimas“ nurodyta:

„1. Jeigu paaiškėja, kad veikla arba priemonė nepateisina dalies arba visos jai skirtos finansinės paramos, Komisija partnerystės pagrindu atlieka atitinkamą patikrinimą,

visų pirma prašydama, kad valstybė narė arba šiai veiklai įgyvendinti jos paskirtos institucijos per nustatytą laikotarpį pateiktų savo pastabas.

2. Po šio patikrinimo Komisija gali sumažinti arba sustabdyti atitinkamai veiklai arba priemonei skirtą paramą, jeigu atlikus patikrinimą nustatomas pažeidimas arba esminis pakeitimas, turintis įtakos veiklos arba priemonės pobūdžiui arba jos įgyvendinimo sąlygoms, dėl kurio nebuvo prašoma Komisijos patvirtinimo.

3. Bet kuri nepagrįstai gauta suma turi būti grąžinta Komisijai. Nuo nesugražintų sumų skaičiuojami delspinigiai pagal finansinio reglamento nuostatas ir pagal Komisijos priimtą tvarką, taikant VIII dalyje numatytas procedūras."

Ginčo aplinkybės

10 1998 m. liepos 21 d. Komisija paskelbė kvietimą teikti pasiūlymus dėl eksperimentinio projekto „Vietos kapitalas socialiniams tikslams" (OL C 228, p. 15) įgyvendinimo. Jame Komisija nustatė bendrąsias paramos teikimo kryptis tarpinėms organizacijoms, remiančioms asmenis, įgyvendinsiančius užimtumą ir socialinę sanglaudą skatinančius mikroprojektus. Kaip matyti iš kvietimo teikti pasiūlymus 2 punkto, jis buvo „skirtas išimtinai ne pelno organizacijoms ir šių organizacijų jau sukurtiems konsorciumams". Vadovaujantis tuo pačiu punktu, „tarpinės organizacijos <…> privalo suteikti bendrą finansavimą, kurio dydis negali būti mažesnis kaip 15 % prašomos dotacijos".

11 1999 m. rugpjūčio 17 d. Sprendimu C (1999) 2645 (toliau – sprendimas dėl paramos skyrimo) Komisija skyrė ESF paramą visuotinės dotacijos forma *Centre de promotion de l'emploi par la micro-entreprise* (toliau – *CPEM*, arba ieškovas) pateiktam eksperi-

mentiniam projektui. ESF šiam eksperimentiniam projektui iš viso skyrė maksimalią 1 000 000 eurų sumą.

12 Sprendimo dėl paramos skyrimo 1 straipsnyje įtvirtintos Komisijos *CPEM* suteiktos dotacijos skyrimo ir naudojimo procedūros. Pagal šio sprendimo 2 straipsnį dotacijos specialiosios sąlygos yra apibrėžtos sprendimo dėl paramos skyrimo III priede. Sprendimo dėl paramos skyrimo 3 straipsnio 2 ir 3 dalyse įsipareigojimo dėl eksperimentinio projekto išlaidų laikotarpis nustatytas iki 2001 m. rugpjūčio 31 d. ir jo vykdymo laikotarpis – iki 2002 m. vasario 28 dienos. Sprendimo dėl paramos skyrimo 7 straipsnyje nustatyta, kad *CPEM* privalo laikytis „ESF 6 straipsnio vadove – Vietos kapitalas socialiniams tikslams“ (toliau – Vystytojo vadovas) įtvirtintų projekto įgyvendinimo sąlygų.

13 Gavusi ieškovo pateiktą prašymą pratęsti finansavimą, 2001 m. rugsėjo 18 d. Sprendimu C (2001) 2144 Komisija pratęsė įsipareigojimo dėl eksperimentinio projekto išlaidų laikotarpį iki 2001 m. gruodžio 31 d. ir jo vykdymo laikotarpį – iki 2002 m. birželio 30 dienos.

14 *CPEM*, gavęs visuotinę dotaciją, ir, kaip buvo nurodęs kandidatūros dokumentuose, 2000 m. rugsėjo 20 d. sudarė sutartį dėl eksperimentinio projekto įgyvendinimo su ne pelno siekiančia asociacija *Centre de formation professionnelle et de promotion sociale* (CFPPS), vėliau tapusia *Marseille Service Développement* (MSD).

15 2002 m. spalio 7 d. Komisija iš *MSD* gavo galutinę ataskaitą ir prašymą pervesti galutinį mokėjimą už eksperimentinio projekto metu vykdytą veiklą.

16 Komisija atliko šio projekto tarpinius ir galutinį mokėjimus už bendrą 1 000 000 eurų sumą.

17 2004 m. rugpjūčio mėn. Komisijos Užimtumo, socialinių reikalų ir lygių galimybių generalinis direktoratas (toliau – Užimtumo GD) atliko *MSD* auditą: didelių pažeidimų nenustatyta ir nurodyta grąžinti 4 472,30 euro.

18 2004 m. gegužės mėn. į Užimtumo GD ir Europos kovos su sukčiavimu tarnybą (OLAF) kreipėsi asmuo bei informavo apie netinkamą *CPEM* arba jo atstovų atliekamą finansinę ir administracinę veiklą įgyvendinant jo individualų projektą. 2005 m. gegužės 2 d. OLAF pradėjo išorinį tyrimą ir 2005 m. birželio 27 d.–liepos 1 d. atliko patikrinimus vietoje: Marselyje, *CPEM* ir kitų su eksperimentiniu projektu susijusių ūkio subjektų buveinėse.

19 2005 m. rugsėjo 8 d. OLAF pateikė ieškovui savo misijos ataskaitą, į kurią šis atsakė 2005 m. spalio 13 d. laišku. Į šį laišką 2006 m. balandžio 11 d. OLAF atsakė paštu. 2006 m. balandžio 21 d. ieškovas išsiuntė savo atsakymą. 2006 m. balandžio 25 d., ieškovui prašant, OLAF būstinėje Briuselyje įvyko susitikimas, kuriame dalyvavo Užimtumo GD.

20 2006 m. gegužės 24 d. laiške OLAF ieškovui nurodė, kad baigėsi tyrimo etapas ir bus parengta galutinė ataskaita. 2006 m. spalio 4 d. OLAF patvirtino savo tyrimo galutinę ataskaitą. 2006 m. spalio 20 d. ši ataskaita buvo laišku pateikta ieškovui. OLAF ataskaitoje konstatuota keletas rimtų pažeidimų, dėl kurių pasiūlyta panaikinti 1 000 000 eurų dydžio Bendrijos paramą ir grąžinti 995 527,70 eurų sumą.

21 2007 m. sausio 18 d. Komisija pranešė ieškovui ketinanti pradėti Reglamento Nr. 4253/88 24 straipsnyje nustatytą procedūrą.

22 2007 m. kovo 19 d. ieškovas atsakė į 2007 m. sausio 18 d. laišką, ginčydamas OLAF galutinę ataskaitą.

23 Nusprendusi, kad 2007 m. kovo 19 d. ieškovo laiške nebuvo pateikta teisinių ar faktinių įrodymų, galinčių paneigti OLAF galutinėje ataskaitoje nurodytas išvadas, Komisija konstatavo, kad ieškovas neįvykdė projekto laikydamasis sprendime dėl paramos skyrimo pateikto aprašymo ir sukūrė valdymo sistemą, prieštaraujančią galiojančioms teisės normoms. 2007 m. spalio 4 d. Sprendimu C (2007) 4645 (toliau – skundžiamas sprendimas) Komisija panaikino sprendimu dėl paramos skyrimo suteiktą paramą. Pagal skundžiamo sprendimo 2 straipsnį paramos gavėjas turi grąžinti Komisijai pagrindinę 995 527,70 eurų sumą**.**

Procesas ir šalių reikalavimai

24 2007 m. gruodžio 5 d. Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai pateiktu pareiškimu ieškovas pareiškė šį ieškinį.

25 Atskiru dokumentu, pateiktu Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai 2008 m. sausio 16 d., ieškovas pateikė prašymą dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo. 2008 m. vasario 19 d. Nutartimi *CPEM prieš Komisiją* (T-444/07 R) Pirmosios instancijos teismo pirmininkas atmetė šį prašymą dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo.

26 Rašytinė procedūra buvo baigta 2009 m. balandžio 29 dieną.

27 2008 m. spalio 23 d., vykdydamas proceso organizavimo priemones pagal savo Procedūros reglamento 64 straipsnį, Pirmosios instancijos teismas pakvietė, viena vertus, *CPEM* pareikšti pastabas dėl Komisijos atsiliepime į ieškinį pateiktų nepriimtinumo pagrindų ir, kita vertus, Komisiją pateikti tam tikrų įrodymų. Be to, šalių buvo paprašyta prieš posėdį atsakyti į tam tikrus Pirmosios instancijos teismo pateiktus klausimus. Šalys įvykdė šiuos prašymus per nustatytus terminus.

28 Ieškovas Pirmosios instancijos teismo prašo:

— panaikinti skundžiamą sprendimą,

— pripažinti jam teisę gauti kompensaciją už viešai padarytą žalą jo įvaizdžiui, įvertintą 100 000 eurų,

— pripažinti jo darbuotojų teisę į simbolinę vieno euro individualią kompensaciją už kėsinimąsi į jų psichologinį užtikrintumą darbe,

— priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

29 Komisija prašo Pirmosios instancijos teismo:

— pripažinti ieškinį nepriimtinu arba, jei taikoma, nepagrįstu,

— priteisti iš ieškovo bylinėjimosi išlaidas.

Dėl priimtinumo

1. *Šalių argumentai*

30 Komisija ginčija ieškovo antrojo ir trečiojo reikalavimų priimtinumą, nes juose pakankamai tiksliai nenurodoma, kaip buvo įvykdytos visos tariamai patirtos žalos atlyginimo sąlygos. Iš ieškinio negalima nustatyti priežasčių, dėl kurių Komisijos pozicija skundžiamame sprendime galėjo lemti ieškovo nurodytą žalą, ir šis nepateikė jokių nurodomos žalos tikrumo įrodymų.

31 2008 m. lapkričio 17 d. pastabose dėl Komisijos pateiktų nepriimtinumo pagrindų *CPEM* pareiškė, kad šiuo klausimu ginčo objektas nėra žalos atlyginimo išmokėjimas, tik teisės į tokį atlyginimą pripažinimas. Be to, jis paaiškino, kokie, jo manymu, yra veiksmai, kuriais kaltinama Komisija, patirta žala ir priežastinis šių dviejų veiksnių ryšys. Galiausiai jis pateikė paaiškinimus, dėl ko *CPEM* darbuotojai reikalauja simbolinio vieno euro žalos atlyginimo.

2. *Pirmosios instancijos teismo vertinimas*

Dėl antrojo reikalavimo, susijusio su CPEM teisės į žalos atlyginimą pripažinimu, priimtinumo

32 Remiantis Teisingumo Teismo statuto 21 straipsnio pirmąja pastraipa, taikoma Pirmosios instancijos teismo procesui pagal šio statuto 53 straipsnio pirmąją pastraipą ir Procedūros reglamento 44 straipsnio 1 dalies c punktą, kiekviename ieškinyje turi būti nurodyti bylos dalykas ir pagrindų, kuriais remiamasi, santrauka. Tai turi būti nurodyta pakankamai aiškiai ir tiksliai, kad prireikus atsakovas galėtų pasirengti gynybai, o Pirmosios instancijos teismas – priimti sprendimą, nesiremdami jokia kita informacija. Siekiant užtikrinti teisinį saugumą ir tinkamą teisingumo vykdymą, tam, kad ieškinys būtų priimtinas, reikia, jog iš paties ieškinio teksto būtų nors glaustai, bet nuosekliai ir suprantamai matyti visos esminės faktinės ir teisinės aplinkybės, kuriomis jis pagrįstas (1993 m. balandžio 28 d. Pirmosios instancijos teismo nutarties *De Hoe prieš Komisiją*, T-85/92, Rink. p. II-523, 20 punktas ir 1998 m. sausio 29 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Dubois et Fils prieš Tarybą ir Komisiją*, T-113/96, Rink. p. II-125, 29 punktas).

33 Tam, kad būtų tenkinami šie reikalavimai, ieškinio pareiškime dėl tariamai Bendrijos institucijos padarytos žalos atlyginimo turi būti nurodyti įrodymai, leidžiantys nustatyti veiksmus, kuriais ieškovas kaltina instituciją, motyvai, kodėl jis mano, jog tarp veiksmų ir tariamai patirtos žalos yra priežastinis ryšys, bei šios žalos pobūdis ir dydis (1996 m. rugsėjo 18 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Asia Motor France ir kt. prieš Komisiją,* T-387/94, Rink. p. II-961, 107 punktas; 1997 m. gegužės 6 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Guérin automobiles prieš Komisiją*, T-195/95, Rink. p. II-679, 21 punktas; 1997 m. liepos 10 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Guérin automobiles prieš Komisiją*, T-38/96, Rink. p. II-1223, 42 punktas ir minėto Sprendimo *Dubois et Fils prieš Tarybą ir Komisiją* 30 punktas).

34 Tačiau šioje byloje reikia pripažinti, kad vienintelis įrodymas, kurį *CPEM* pateikė paremdamas savo antrajame reikalavime nurodytą prašymą atlyginti žalą, yra pats šis reikalavimas, suformuluotas taip:

„*CPEM* prašo Pirmosios instancijos teismo <…> pripažinti teisę į kompensaciją už viešai padarytą žalą įstaigos, atliekančios visuotinės svarbos misiją, įvaizdžiui (įvertinta 100 000 eurų).“

35 Iš šio prašymo teksto galima suprasti, kad tariamą žalą sudaro pasikėsinimas į *CPEM* įvaizdį, tačiau ieškovas nepatikslina, kaip pagrįsti 100 000 eurų sumą. Iš ieškinio ir 2008 m. lapkričio 17 d. *CPEM* pastabų atrodo, kad kaltinimuose nurodyti veiksmai yra susiję su tariamais OLAF ir Komisijos padarytais procedūros pažeidimais, dėl kurių *CPEM* pareiškė kaltinimus pagal pirmąjį pagrindą. Vis dėlto reikia pripažinti, kad ieškinyje nėra jokių nuorodų į priežastinį ryšį tarp neteisėto elgesio ir tariamos žalos.

36 Taigi, ieškovui nepateikus jokių paaiškinimų, Pirmosios instancijos teismas neturi įvertinti bei patikrinti, ar yra priežastinis ryšys tarp veiksmų, kuriais kaltinama, ir tariamai patirtos žalos (šiuo klausimu žr. 2006 m. gruodžio 12 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran prieš Tarybą*, T-228/02, Rink. p. II-4665, 179 punktą).

37 2008 m. lapkričio 17 d. pateiktose pastabose *CPEM* iš tiesų nurodė, kad „žalos įvaizdžiui padarymo atvejais tiesioginis priežastinis ryšys“ yra, kai finansine veikla užsiimti įgaliotas subjektas yra kaltinamas ir pripažįstamas kaltu už netinkamą finansų tvarkymą, nors neiššvaistė lėšų, nesukčiavo, o tik padarė sudėtingų procedūrų „administravimo klaidų“. Vis dėlto šiuo klausimu reikia priminti, kad pagal šio sprendimo 32 punkte minėtą teismo praktiką iš paties pareiškimo teksto turi būti nors glaustai, bet nuosekliai ir suprantamai matyti visos esminės faktinės ir teisinės aplinkybės, kuriomis jis pagrįstas. Tačiau šioje byloje Pirmosios instancijos teismas jau konstatavo, kad ieškinyje nebuvo jokios net glaustos nuorodos į priežastinį ryšį tarp

veiksmų, kuriais kaltinama Komisija, ir *CPEM* patirtos žalos. Todėl bet kokia vėlesnė su tokiu ryšiu susijusi nuoroda turi būti atmesta kaip pavėluota (šiuo klausimu žr. minėtos Nutarties *De Hoe prieš Komisiją* 25 punktą).

38 Atsižvelgiant į tai, kas nurodyta, antrasis *CPEM* reikalavimas turi būti atmestas kaip nepriimtinas.

Dėl trečiojo reikalavimu, susijusio su CPEM darbuotojų teisės į žalos atlyginimą pripažinimu, priimtinumo

39 Dėl trečiojo reikalavimo, kuriuo prašoma atlyginti žalą *CPEM* darbuotojams, reikia pažymėti, kad ieškovas nenurodė ir neįrodė esantis minėtų darbuotojų įgaliotas jų vardu pateikti ieškinį dėl žalos atlyginimo.

40 Dėl to reikia atmesti šį reikalavimą kaip nepriimtiną, nesant suinteresuotumo pareikšti ieškinį.

Dėl esmės

41 Ieškovas pateikia du pagrindus, pirma, dėl OLAF ir Komisijos vykdytos procedūros ir, antra, dėl skundžiamo sprendimo pagrindo.

1. *Dėl pirmojo pagrindo, kuriuo ginčijama OLAF ir Komisijos vykdyta procedūra*

Šalių argumentai

42 Pirmajame pagrinde *CPEM* kaltina Komisiją vykdant procedūrą, kurioje priimtas skundžiamas sprendimas, nesilaikius bendrųjų teisės principų, visų pirma teisės į gynybą principo. Šis pagrindas padalytas į penkias dalis.

43 Pirmojoje dalyje *CPEM*, remdamasi savo darbuotojų liudijimais, nurodo, kad OLAF taikyta tyrimo atlikimo forma buvo siekdama įrodyti ieškovo kaltę.

44 Antrojoje dalyje *CPEM* kritikuoja OLAF vykdytą procedūrą dėl 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamente (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (OL L 292, p. 2; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 9 sk., 1 t., p. 303) ir 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamente (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos (OL L 312, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 1 sk., 1 t., p. 340) numatytų procedūrų supainiojimo. Visų pirma *CPEM* teigia, kad OLAF darbuotojai nurodė galimybę taikyti baudžiamąsias sankcijas ir jų elgesys sukėlė sumaištį ir bauginančią aplinką tarp patikrinime dalyvaujančių asmenų, ypač dėl nuolat vartojamos sąvokos „sukčiavimas“ ir žodžių „tyrimas“ bei „patikrinimas“ lygiaverčio vartojimo toje pačioje procedūroje. Be to, kreipimasis į prokuratūrą vykdant administracinę kontrolę ir policijos pareigūno dalyvavimas patikrinimuose vietoje rodo, kad patikrinimas nebuvo vien administracinis.

45 Trečiojoje dalyje *CPEM* ginčija OLAF vykdyto tyrimo patikimumą. Šiomis aplinkybėmis jis nurodo, kad tyrimo metu padaryta nereikšmingų, žeminančių ar piktnaudžiavimo bei pagal bendruosius Bendrijos teisės ir netrikdomo tyrimo principus nepriimtinų veiksmų. Visų pirma OLAF tyrėjai neteisingai pasirinko apklausiamus asmenis ir pateikė netinkamų pastabų dėl valstybės tarnautojų ir *CPEM* advokato. Be to, kai kurie apklausų protokolai ir 2006 m. balandžio 25 d. dvišalio *CPEM* ir OLAF susitikimo ataskaita yra netikslūs ir (arba) nepasirašyti atitinkamų asmenų, o OLAF ataskaitose, kurių pagrindu Komisija priėmė skundžiamą sprendimą, buvo faktų klaidų.

46 Ketvirtoji dalis paremta teisės į gynybą pažeidimu atliekant tyrimą. Šiomis aplinkybėmis *CPEM* pateikia kelis kaltinimus dėl to, kaip OLAF vertina skundus, kurių pagrindu pradėtas tyrimas. Pirmiausia, šių skundų turinys ieškovui nebuvo perduotas ir jis šiuo klausimu neturėjo galimybės pateikti pastabų. Be to, jei 2004 m. skundas ir būtų susijęs su „užskaitymo“ praktika, jis yra nepagrįstas. OLAF taip pat pateikė prieštaringus pareiškimus dėl to, kokią reikšmę 2005 m. gegužės mėn. gauti skundai turėjo priimant sprendimą pradėti kontrolės procedūrą. Galiausiai OLAF apie tyrimą informavo žiniasklaidą net prieš Komisijai priimant skundžiamą sprendimą.

47 Galiausiai penktojoje dalyje *CPEM* ginčija tai, kad tyrimo metu OLAF rėmėsi įvairiomis Vystytojo vadovo redakcijomis. Pasak ieškovo, buvo priimtos kelios šio vadovo redakcijos, tarp jų ir viena laikinoji, kurios jis nelaikė teisiškai privaloma ir todėl į ją neatsižvelgė.

48 Komisija atmeta *CPEM* argumentus.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

49 Visų pirma dėl penktosios dalies reikia konstatuoti, kad klausimas, ar Vystytojo vadovas, nepaisant jo kintamojo pobūdžio, gali būti taikomas ieškovui, yra susijęs ne su administracinės procedūros forma, o su skundžiamo sprendimo esme. Atsižvelgiant į tai, kad *CPEM* minėto Vadovo taikymo klausimą kelia ir antrojo pagrindo trečiojoje dalyje, visi su šiuo klausimu susiję argumentai bus nagrinėjami vertinant tą dalį.

50 Be to, reikia pažymėti, kad ieškinio tekste nenurodyta, kokie dar principai, be teisės į gynybą, tariamai buvo pažeisti. Tokiomis aplinkybėmis reikia apriboti pirmojo pagrindo nagrinėjimą tik teisės į gynybą užtikrinimo principo aspektu, nes, ieškovui nenurodžius, Pirmosios instancijos teismas neprivalo ieškoti ir nustatyti principų, kurių pažeidimu galėtų būti remiamasi.

51 Pagal nusistovėjusią teismo praktiką teisės į gynybą užtikrinimo principas reikalauja, kad asmenys, kuriems skirti sprendimai, turintys reikšmingą poveikį jų interesams, privalo turėti galimybę veiksmingai pateikti savo nuomonę (2003 m. balandžio 9 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Forum des migrants prieš Komisiją*, T-217/01, Rink. p. II-1563, 56 punktas ir 2003 m. gruodžio 11 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Conserve Italia prieš Komisiją*, T-306/00, Rink. p. II-5705, 107 punktas; šiuo klausimu taip pat žr. 1986 m. liepos 10 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Belgija prieš Komisiją*, 234/84, Rink. p. 2263, 27 punktą).

52 Šioje byloje dėl ketvirtojoje dalyje pateikto kaltinimo, kad OLAF apie tyrimą informavo žiniasklaidą dar prieš Komisijai priimant skundžiamą sprendimą, reikia konstatuoti, kad toks kaltinimas, net jeigu būtų įrodytas, negali prilygti *CPEM* teisės į gynybą, kaip ji apibrėžta ankstesniame punkte, pažeidimui. Dėl to šį kaltinimą reikia atmesti kaip neveiksmingą, nesant reikalo nagrinėti klausimo, ar, kaip tvirtina *CPEM*, jo nurodytas 2007 m. spalio 7 d. straipsnis iš tiesų buvo pagrįstas iš OLAF gauta informacija.

53 Be to, iš teismų praktikos taip pat matyti, kad teisė į gynybą dėl procedūrinio pažeidimo pažeidžiama tik tuomet, jei toks pažeidimas turėjo konkretų poveikį atitinkamų įmonių gynybos galimybėms. Taigi dėl galiojančių teisės į gynybą apsaugos nuostatų nesilaikymo administracinė procedūra gali būti pripažįstama neteisėta tik įrodžius, kad, jeigu jų būtų laikytasi, procedūros baigtis galėjo būti kitokia (žr. 2005 m. gruodžio 14 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *General Electric prieš Komisiją*, T-210/01, Rink. p. II-5575, 632 punktą ir nurodytą teismo praktiką).

54 Taigi dėl likusių *CPEM* pateiktų pirmojo pagrindo kaltinimų reikia išnagrinėti, pirma, ar prieš priimant skundžiamą sprendimą ieškovas galėjo tinkamai išreikšti savo nuomonę, ir, antra, jei ne, ar *CPEM* suteikus galimybę tinkamai išreikšti savo nuomonę procedūros baigtis galėjo būti kitokia.

55 Dėl pirmojo klausimo, kuriuo prašoma nustatyti, ar *CPEM* galėjo tinkamai išreikšti savo nuomonę dėl pirmajame pagrinde nurodytų faktinių aplinkybių, išskyrus nurodytas šio sprendimo 52 punkte, reikia atmesti ieškovo kaltinimą teisės į gynybą pažeidimu. Iš tiesų, atsižvelgiant į pasikeitimą laiškais tarp *CPEM* ir OLAF, t. y. 2005 m. spalio 13 d. *CPEM* laišką, kuriame pateikiamos pastabos dėl 2005 m. rugsėjo 8 d. OLAF misijos ataskaitos, 2006 m. balandžio 11 d. OLAF laišką ir 2006 m. balandžio 21 d. *CPEM* laišką (žr. šio sprendimo 19 punktą), reikia konstatuoti, kad *CPEM* turėjo galimybę pateikti visas, jo manymu, reikšmingas pastabas dėl OLAF veiksmų, kuriuos jis kritikuoja pirmajame ieškinio pagrinde, ir, beje, plačiai naudojosi šia galimybe kai kurių kaltinimų atveju. Visų pirma, jis išreiškė išsamią poziciją dėl OLAF taikomos procedūros. Taigi ieškovas turėjo galimybę pateikti savo pastabas dėl bet kurios su pirmuoju pagrindu susijusios faktinės aplinkybės, įvykusios prieš nagrinėjamą pasikeitimą laiškais, ir todėl šiuo klausimu buvo visiškai užtikrinta jo teisė į gynybą.

56 Tai reiškia, kad pirmąjį pagrindą reikia atmesti kaip nepagrįstą, nesant reikalo nagrinėti, ar *CPEM* šiuo klausimu nurodytos faktinės aplinkybės yra teisingos.

2. *Dėl antrojo pagrindo, kuriuo skundžiamas sprendimas ginčijamas iš esmės*

57 Antrajame pagrinde *CPEM* kaltina Komisiją padarius įvairių teisės klaidų, dėl kurių skundžiamas sprendimas yra neteisėtas.

58 Šis pagrindas sudarytas iš penkių dalių. Pirmojoje dalyje ieškovas nurodo, kad OLAF ir Komisija klaidingai įvertino Prancūzijos teisėje numatytą „ne pelno organizacijos“ sampratą. Antroji dalis susijusi su tariamai netinkamai įvertintais ieškovo teisiniais ryšiais su Marselio miesto savivaldos institucijomis. Trečioji dalis susijusi su negalėjimu remtis Vystytojo vadovu, ketvirtoji dalis – su pažeidimais, dėl kurių kaltinamas ieškovas. Galiausiai penktojoje dalyje ieškovas ginčija, kad 2002 m. birželio 25 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento (OL L 248, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 1 sk., 4 t., p. 74) galėjo būti skundžiamo sprendimo pagrindas.

Dėl pirmosios dalies, susijusios su Prancūzijos teisėje numatytos „ne pelno organizacijos“ sampratos klaidingu vertinimu

Šalių argumentai

59 *CPEM* nurodo, kad OLAF ir Komisija klaidingai įvertino jo asociacijos statusą pagal 1901 m. liepos 1 d. Prancūzijos įstatymą su pakeitimais, kvalifikuodamos jį kaip ne pelno asociaciją (ASBL), t. y. Belgijos teisėje įtvirtintos teisinės formos organizaciją. Ieškovo teigimu, nepriimtina, kad OLAF ataskaitoje ginčijama, jog *CPEM* ir *MSD* yra ne pelno organizacijos, nes šios dvi asociacijos atitinka visus „ne pelno“ sampratos kriterijus ir tokiomis yra pripažintos Prancūzijos valstybės institucijų. Ieškovas taip pat nurodo, kad OLAF supainiojo „ne pelno organizacijos“ statusą su „viešosios teisės reglamentuojamos organizacijos“, „su viešąja teise susijusią veiklą vykdančios organizacijos“ ir „kvaziviešosios organizacijos“ statusu.

60 Komisija atmeta ieškovo argumentus.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

61 Reikia pažymėti, kad 2005 m. rugsėjo 8 d. misijos ataskaitoje ir 2006 m. spalio 4 d. galutinėje ataskaitoje OLAF apibūdino ieškovą kaip „asociacinę struktūrą pagal 1901 m. Įstatymą“ arba „asociaciją pagal 1901 m. Įstatymą“. *CPEM* buvo pavadinta ASBL tik minėtų ataskaitų antraštėse ir 2005 m. birželio 27 ir 29 d. kontrolės bei patikrinimo vietoje aktuose. Šis sutrumpinimas, kuris, kaip nurodė Komisija, buvo vartojamas tik „ne pelno organizacijos“ prasme ir nebuvo nuoroda į *CPEM* teisinę formą, neturėjo jokios įtakos vertinant faktines aplinkybes, dėl kurių minėtose ataskaitose ir skundžiamame sprendime kaltinama *CPEM*. Iš tiesų *CPEM* teisinis statusas nėra nagrinėjamas nė vienoje minėtų dokumentų vietoje.

62 Be to, *CPEM* savo kandidato paraiškos laukelyje „pareiškėjo forma“ pats nurodė „ne pelno organizacija“ ir tai galėjo prisidėti prie Komisijos tarnybų šiuo klausimu padarytos klaidos.

63 Dėl šių priežasčių tai, kad kai kuriuose dokumentuose OLAF apibūdino *CPEM* ir *MSD* kaip ASBL, negali būti pagrindas panaikinti skundžiamą sprendimą. Taigi reikia atmesti antrojo pagrindo pirmą dalį.

Dėl antrosios dalies, susijusios su netinkamu ieškovo ryšių su Marselio miestu vertinimu

Šalių argumentai

64 *CPEM* kritikuoja OLAF dėl galutinėje ataskaitoje ir Komisijos skundžiamame sprendime atlikto jo ryšių su Marselio miestu vertinimo ir šiuo klausimu pateikia keturis argumentus.

65 Komisija atmeta ieškovo argumentus.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

66 Šioje antrojo pagrindo dalyje *CPEM* nesutinka su OLAF galutinės ataskaitos 11 punktu, kuriame pastaroji nagrinėja ryšius tarp Marselio miesto ir *CPEM* bei *MSD*. Šiame punkte konstatuojama, kad:

— Marselio miestas tiesiogiai negalėjo pateikti savo paraiškos kaip ESF dotacijos gavėjas, nes viena iš dviejų pagrindinių eksperimentinio projekto savybių buvo tai, kad juos turėjo įgyvendinti privačios ne pelno organizacijos (11-1 punktas),

— atsižvelgiant į įstatus, *MSD* akivaizdžiai yra su Marselio miestu glaudžiai susijusi asociacija (11-2 punktas),

— 2000 m. gegužės 11 d. pakeitus *MSD* įstatus atlikta jos „demunicipalizacija“, po kurios renkamąjį postą mieste užimantiems nariams buvo suteiktas tik patariamasis statusas, turėtų būti vertinama labai sąlygiškai, nes kiti rodikliai patvirtina, kad artimi ryšiai su Marselio miestu nepasikeitė (11-3 punktas),

— patalpų, darbuotojų ir veiklos klausimais *CPEM* ir *MSD* priklauso nuo Marselio miesto ir įgyvendina tam tikras miesto politikos sritis (11-4 punktas),

— Marselio miestas pervedė tik dalį šiam eksperimentiniam projektui finansuoti numatyto savo įnašo ir nei *CPEM*, nei *MSD* neprivertė jo įgyvendinti įsipareigojimų, o tai įrodo jų priklausomybę nuo miesto ir jų realios galios priimti sprendimus sąlygiškumą (11-7 ir 11-8 punktai),

— OLAF manymu, *CPEM* sprendimu patikėti projekto vykdymą *MSD* ir jo įgyvendinimu buvo apeitas arba net siekta apeiti eksperimentinio projekto reikalavimą jam įgyvendinti pasitelkti privačias ne pelno organizacijas (11-12 punktas).

67 Vis dėlto reikia konstatuoti, kad bylos medžiagoje nėra įrodymų, galinčių užginčyti OLAF vertinimus arba patvirtinti, kad dėl šių vertinimų skundžiamas sprendimas galėtų būti pripažintas negaliojančiu. Tokie įrodymai neišplaukia ir iš *CPEM* Pirmosios instancijos teisme išdėstytų argumentų.

68 Pirma, reikia atmesti *CPEM* argumentą, kad iš galutinės ataskaitos buvo galima suprasti, jog Marselio miestas siekė pateikti paraišką eksperimentiniam projektui ir kreipėsi į priedangos funkciją atliekančias asociacijas, bandydamas apeiti reikalavimą

pasitelkti privačias organizacijas. Iš tiesų ataskaitoje tik primenama, kad Marselio miestas negalėjo pateikti savo paraiškos, tačiau nenurodoma, ar jis ketino tai padaryti. Dėl pasinaudojimo *MSD* asociacija veiksmams vykdyti, taip apeinant tam tikrus eksperimentinio projekto reikalavimus, priešingai nei tvirtina *CPEM*, šis pastebėjimas buvo skirtas ne Marselio miestui, bet ieškovui. Taigi pirmajam *CPEM* argumentui pritarti negalima.

69 Antra, *CPEM* tvirtinimas, kad galutinės ataskaitos 11-3 punkte pateiktose pastabose OLAF kišosi į Prancūzijos nacionalinės teisės vertinimą ir „demunicipalizacijos“ klausimą, turėtų būti atmestas kaip nepagrįstas ir nereikšmingas šiai bylai išspręsti. Iš tiesų šiuo klausimu OLAF tik nurodė, kad, nepaisant išrinktų miesto atstovų įtakos *MSD* sprendimų priėmimui sumažėjimo, dėl kitų faktinių aplinkybių ši asociacija vis dar artimai susijusi su Marselio miestu. Dėl minėtų priežasčių antrąjį *CPEM* argumentą reikia atmesti.

70 Trečia dėl kritikos, susijusios su OLAF vertinimu, kad patalpų, darbuotojų ir veiklos klausimais *CPEM* ir *MSD* priklauso nuo Marselio miesto, reikia konstatuoti, kad *CPEM* neginčija tokį vertinimą pagrindžiančių faktinių aplinkybių, o tik nurodo, kad Marselio miesto suteiktos patalpos ar darbuotojai nereiškia, kad *CPEM* ir *MSD* paklūsta šios vietos valdžios nurodymams. Tačiau nei OLAF, nei Komisija ir neteigia, kad taip yra. OLAF tik pripažino šį patalpų ir darbuotojų suteikimą kaip minėtų dviejų asociacijų priklausomybės nuo Marselio miesto rodiklius, tačiau atsižvelgiant į šios bylos aplinkybes tai yra pagrįsta išvada. Šiuo klausimu, net nepaisant aplinkybės, kad patalpų, darbuotojų ir veiklos klausimais *MSD* priklauso nuo Marselio miesto, pirmiausia reikia atsižvelgti į *MSD* įstatus. Jų 2 straipsnyje „Tikslas“ nurodoma, kad asociacija turi atlikti mokymo veiklą „vykdant miesto tarybos nustatytą profesinio mokymo politiką“ ir kad pagalba profesinio mokymo organizacijoms Marselyje, ypač skiriant patalpas, suteikiama „miesto tarybos pritarimu“. Taigi trečiasis *CPEM* argumentas negali būti pagrindas ginčyti skundžiamo sprendimo pagrįstumą.

71 Ketvirta, *CPEM* ginčija OLAF galutinės ataskaitos 11-7 ir 11-8 punktus, kuriuose ji konstatuoja, kad Marselio miestas nesilaikė įsipareigojimų dėl bendro finansavimo ir nei *CPEM*, nei *MSD* neprivertė jo šiuos įsipareigojimus vykdyti, o tai įrodo jų priklausomybę nuo miesto ir realios galios priimti sprendimus sąlygiškumą.

72 Pirma, reikėtų suabejoti šių dviejų ataskaitos punktų įtaka skundžiamo sprendimo turiniui. Iš tiesų OLAF, galutinėje ataskaitoje pateikdama 11-7 punkte minėtus skaičius, nurodančius, kad Marselio miestas nesilaikė įsipareigojimų, siekė ne apkaltinti ieškovą, bet tik atkreipti dėmesį į šią aplinkybę ir į tai, kad *CPEM* ir *MSD* neprivertė miesto vykdyti šių įsipareigojimų, siekdama pagrįsti savo išvadą, kad šios dvi asociacijos buvo priklausomos nuo Marselio miesto.

73 Antra, reikia atmesti ieškovo argumentą, kad Marselio miestas laikėsi visų savo finansinių įsipareigojimų ir netgi juos viršijo.

74 Iš tiesų sprendimu dėl paramos skyrimo patvirtintas projektas numatė 274 231 euro dydžio Marselio miesto įnašą. Šalys neginčija, kad ši suma buvo padalyta į „Veiklos“ (arba, vartojant *CPEM* terminus, „Techninio valdymo išlaidas“) ir „Mikroprojektų dotacijų“ dalis. *CPEM* teigimu, Marselio miesto įnašas sudarė 129 581,66 euro „Veiklos“ daliai ir 21 769 eurus „Mikroprojektų dotacijų“ daliai, t. y. bendras įnašo dydis sudarė 151 350,66 euro. Kita vertus, Komisija nurodė, kad visas Marselio miesto įnašas sudarė iki 141 860,29 euro.

75 Pirmosios instancijos teismo manymu, šiai bylai išspręsti nėra būtina nustatyti, kodėl šie du skaičiai skiriasi, nors net taikant ieškovo pasiūlytą apskaičiavimo metodą Marselio miesto įnašas išlieka 122 880,34 euro mažesnis, nei buvo numatyta sprendimu dėl paramos skyrimo patvirtintame projekte. Dėl ieškovo tvirtinimo, kad Komisijos

patvirtintame projekte numatyti įsipareigojimai dėl finansinės paramos mikroprojektams prieštaravo Prancūzijos teisei, užtenka pažymėti, kad, be to, jog šie tvirtinimai nebuvo pagrįsti, jie nepaneigia OLAF galutinės ataskaitos 11-8 punkte pateiktos išvados, kad nei *CPEM*, nei *MSD* neprivertė Marselio miesto vykdyti finansinių bendro finansavimo įsipareigojimų. Be to, reikia pažymėti, kad *CPEM* bet kuriuo atveju negali remtis tuo, kad jo paties pateiktame finansavimo plane buvo pajamų, kurių jis negalėjo teisėtai gauti.

76 Todėl reikia atmesti ketvirtąjį ieškovo argumentą ir antrojo pagrindo antrą dalį.

Dėl trečiosios dalies, susijusios su negalėjimu remtis Vystytojo vadovu

Šalių argumentai

77 *CPEM* nurodo, kad Vystytojo vadovas, kuriuo prieš jį rėmėsi OLAF, nebuvo pridėtas prie sprendimo dėl paramos skyrimo ir jis tik 1999 m. rugsėjo mėn. gavo laikinąją redakciją, kurioje pateikiamos OLAF ataskaitose nurodytos formos. Tačiau ieškovas laikinosios redakcijos nevertino kaip privalomos ir todėl į ją neatsižvelgė. Be to, niekada nebuvo aiškiai nurodyta, kokia redakcija OLAF grindžia savo kaltinimus ieškovui, ir nėra įrodymų, kad apie ją ieškovui buvo pranešta. Galiausiai Vystytojo vadovo galutinėje redakcijoje minėtų formų nebuvo. Taigi visos pastabos dėl šių formų yra neveiksmingos.

78 Be to, *CPEM* teigia, kad net jei Vystytojo vadovu prieš jį galėtų būti remiamasi, atsižvelgiant į teisės normų hierarchiją, jį aiškinant negalima pažeisti faktinių

aplinkybių metu taikytų reglamentų dėl struktūrinių fondų reformos ir finansinio reglamento, kaip padarė OLAF ir vėliau – Komisija.

79 Komisija atmeta ieškovo argumentus.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

80 Visų pirma reikia pažymėti, kad 1999 m. lapkričio 10 d. CPEM tuometinio savo pirmininko R. parašu sutiko laikytis Vystytojo vadove nustatytų sąlygų.

81 Be to, iš bylos medžiagos matyti, kad 1999 m. rugsėjo 16–19 d. Belfaste vykusio susitikimo, kuriame *CPEM/MSD* atstovavo *MSD* direktorius G., dalyvių buvo prašoma atidžiai perskaityti jiems išdalytą vadovo projektą ir kuo greičiau pateikti savo klausimus ir komentarus, kad jį būtų galima papildyti. Taigi, siekdama atsižvelgti į įvairių eksperimentinio projekto paramos gavėjų poreikius ir interesus, Komisija nusprendė susipažinti su jų pastabomis ir parengti galutinę Vadovo redakciją bendradarbiaudama su paramos gavėjais. Dėl to *CPEM* turėjo suprasti, kad laikinoji Vystytojo vadovo redakcija nebuvo jokios reikšmės neturintis dokumentas ir kad joje buvo konkrečių nuostatų dėl eksperimentinio projekto vykdymo, kurių, nors jos ir galėjo būti pakeistos galutinėje redakcijoje, vis tiek reikėjo laikytis, kaip tai buvo įsipareigota R. parašu 1999 m. lapkričio 10 d., t. y. gavus Belfasto susitikime išdalytą redakciją, taigi – su ja susipažinus.

82 Tokiomis sąlygomis reikia atmesti *CPEM* argumentą, kad jis neatsižvelgė į Belfaste išdalytą vadovo redakciją, nes ji buvo laikoma laikinąja. Iš tiesų aprašytomis

aplinkybėmis toks formalus požiūris prieštarautų paramos prašytojų ir gavėjų lojalumo pareigai, kuri yra sudėtinė Bendrijos fondų sistemos dalis, būtina sėkmingai jų veiklai (pagal analogiją žr. 2002 m. lapkričio 7 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Vela ir Tecnagrind prieš Komisiją*, T-141/99, T-142/99, T-150/99 ir T-151/99, Rink. p. II-4547, 322 punktą ir 2004 m. sausio 28 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Euroagri prieš Komisiją*, T-180/01, Rink. p. II-369, 83 punktą).

83 Antra, kitaip nei teigia *CPEM*, reikia konstatuoti, kad galutinę Vystytojo vadovo redakciją jis gavo, kaip tai matyti iš Komisijos pateikto 2000 m. sausio 5 d. elektroninio laiško, kuriame patvirtinama apie gavimą, iš atsakingo *MSD* darbuotojo B.

84 Trečia, kaip teisingai pažymėjo Komisija, *CPEM* ieškinyje nenurodė, kad veiksmai, kuriais jis kaltinamas skundžiamame sprendime, buvo teisėti pagal kurią nors Vystytojo vadovo redakciją. Taigi neaišku, kaip galimi įvairių Vadovo redakcijų skirtumai galėjo sukelti neaiškumų *CPEM* darbuotojams dėl šio pareigų įgyvendinant eksperimentinį projektą.

85 Galiausiai ketvirta, dėl argumento, kad OLAF nesilaikė teisės normų hierarchijos, Vystytojo vadovui suteikdama pirmenybę prieš kitus taikomus Bendrijos reglamentus, pasakytina, jog *CPEM* remiasi 2006 m. balandžio 11 d. OLAF laiško 71 punktu, kuriame pastaroji atsakė į *CPEM* prieštaravimus dėl jos misijos ataskaitos. Šiame punkte nurodyta:

„Dėl taikytinų teisės aktų hierarchijos 1999 m. Vystytojo vadovo B formos rėmelio 1 punkto antrosios rodyklės paskutinėje dalyje (8 puslapis) nurodoma, kad programai taikomų teisės aktų hierarchija yra tokia:

— Europos Komisijos sprendimas suteikti dotaciją tarpinei organizacijai ir jo priedai,

— reglamentai, apibrėžiantys tinkamos finansuoti ESF veiklos rūšis (tinkamų finansuoti išlaidų sąrašas buvo patvirtintas Komisijos ir paskelbtas *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*),

— bendrasis struktūrinių fondų reglamentas.“

86 Visų pirma šiuo klausimu reikia konstatuoti, jog iš šio sąrašo nematyti, kad jis būtų išdėstytas pradedant viršesnės teisinės galios taisyklėmis ir baigiant žemesnės, o ne atvirkščiai. Antra, net pirmuoju atveju taip abstrakčiai OLAF nurodyta neteisinga taikytinų teisės nuostatų hierarchija savaime negali būti pagrindas panaikinti skundžiamą sprendimą. Pirma, reikia pažymėti, kad OLAF nurodytoje teisės normų hierarchijoje nebuvo paties Vystytojo vadovo. Antra, *CPEM* nenurodė jokios konkrečios Vystytojo vadovo nuostatos, kuri būtų nesuderinama su kokia nors viršesne teisės nuostata, o tik tvirtino, kad „jokia (Vystytojo vadovo dalis) negali egzistuoti arba būti aiškinama taip, jog tai prieštarautų (taikytiniems) reglamentams ir griežtai teisės aktų hierarchijai“. Tokiomis aplinkybėmis ketvirtąjį *CPEM* argumentą reikia atmesti.

87 Todėl reikia atmesti antrojo pagrindo trečią dalį ir pirmojo pagrindo penktą dalį.

Dėl ketvirtosios dalies, susijusios su nurodytais pažeidimais

88 Šioje antrojo pagrindo dalyje pateikiamais šešiais argumentais *CPEM* iš esmės nurodo, kad Komisija davė leidimą dėl kai kurių skundžiamame sprendime nurodytų pažeidimų ar bent jau apie juos žinojo arba kad tai nėra tokie pažeidimai, dėl kurių būtų galima panaikinti Bendrijos paramą.

Dėl pirmojo argumento, susijusio su Komisijos praktika ESF srityje ir tariamu Komisijos leidimu taikyti vadinamąjį „užskaitymo“ metodą

— Šalių argumentai

89 *CPEM* iš esmės nurodo, kad Komisija leido taikyti vadinamąją „užskaitymo“ praktiką dėl ESF projektų Prancūzijoje. Šiuo klausimu jis visų pirma nurodo ESF projektų Prancūzijoje praktiką, antra, tam tikrų valstybės institucijų dalyvavimą atliekant *CPEM* taikytą „užskaitymą“ ir, trečia, 2001 m. birželio 28 d. Komisijos elektroninį laišką *CPEM*, kuriuo tokią praktiką esą buvo leista taikyti. Dėl šių priežasčių minėta praktika negali būti pripažįstama neteisėta skundžiamame sprendime.

90 Dėl „užskaitymo“ Komisija atskiria „įprastus“ ESF projektus ir eksperimentinius projektus pagal Reglamento Nr. 4255/88 6 straipsnio 1 dalies a punktą, kaip šioje byloje. Jos teigimu, „įprastuose“ ESF projektuose fondo finansinė parama teikiama arba bendrai finansuojant nacionalinę programą, arba per valstybės narės ar kitos nacionalinės valstybės institucijos valdomą visuotinę dotaciją, o pagal Reglamento

Nr. 4255/88 6 straipsnio 1 dalį ESF finansinę paramą tiesiogiai valdo Komisija ir todėl ji pati pasirenka paramos gavėjus, priimdama atskirus sprendimus dėl paramos skyrimo ir nustatydama atitinkamą reguliavimo mechanizmą. Komisijos teigimu, „įprastuose“ ESF projektuose „užskaitymo“ praktika yra leidžiama, tačiau ji niekada nebuvo leidžiama vykdant projektus pagal Reglamento Nr. 4255/88 6 straipsnio 1 dalį.

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas

91 Dėl vadinamojo „užskaitymo“ metodo pirmiausia reikia konstatuoti, kad iš bylos medžiagos ir per posėdį šalių pateiktų paaiškinimų matyti, jog pagal ją, nustatant viešųjų subjektų finansinius įnašus į projektą, įskaičiuojamos vykdant atitinkamą veiklą šių subjektų patirtos išlaidos. Šioje byloje „užskaitymas“ pirmiausia buvo taikomas Bouches-du-Rhône generalinės tarybos finansiniam įnašui į eksperimentinio projekto biudžetą, į šį įnašą įskaičiuojant Bouches-du-Rhône departamento darbo, užimtumo ir profesinio mokymo direkcijos (DDTEPF) išlaidas, patirtas vykdant politiką užimtumo ir bedarbių reintegracijos srityse. Kaip matyti iš sprendimo dėl paramos skyrimo, generalinės tarybos įnašas, kuris buvo įrašytas eilutėje „Įnašas grynais pinigais“ *(Contribution in cash)*, turėjo sudaryti 200 000 eurų. *CPEM* neginčijo, kad šis įnašas bent iš dalies nebuvo pervestas pinigais, tačiau suteiktas „užskaitymo“ forma ir todėl generalinė taryba neatliko jokių tiesioginių mokėjimų *CPEM* ir (arba) *MSD*.

92 Šiuo klausimu reikia pabrėžti, kad „įprastuose“ ESF projektuose, kaip juos apibrėžė Komisija, viešąsias išlaidas, kurios, teikiant Bendrijos paramą, yra „užskaitomos“ kaip pats įnašas, patiria pats paramos gavėjas, t. y. valstybė narė arba jos paskirta nacionalinė valstybės institucija. Tačiau nors šioje byloje *CPEM* siekė taip pat „užskaityti“ vietos organizacijų patirtas išlaidas, reikia konstatuoti, kad tai buvo ne jo paties, kaip Bendrijos paramos gavėjo, išlaidos, o trečiųjų paramos teikėjų išlaidos. *CPEM* taikė „užskaitymą“ siekdamas įvykdyti ne savo, bet trečiųjų paramos teikėjų su dalyvavimu projekte

susijusius įsipareigojimus. Tačiau, remiantis *CPEM* pasiūlytu biudžetu, kuris buvo įtvirtintas sprendime dėl paramos skyrimo, pastarųjų įnašas turėjo būti suteiktas grynais pinigais, o tai neleidžia įskaityti kitomis aplinkybėmis išleistų sumų, kurių *CPEM/MSD* konsorciumas faktiškai negavo. Šiomis aplinkybėmis reikia priminti nusistovėjusią teismo praktiką, pagal kurią, atsižvelgiant į Bendrijos teikiamos finansinės paramos pobūdį, pareiga laikytis sprendime dėl paramos skyrimo nurodytų finansinių sąlygų, kaip ir atitinkamo projekto materialaus vykdymo pareiga, yra vienas iš pagrindinių paramos gavėjo įsipareigojimų ir dėl to nuo jo priklauso Bendrijos finansinės paramos skyrimas (2006 m. sausio 19 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Comunità montana della Valnerina prieš Komisiją*, C-240/03 P, Rink. p. I-731, 86 punktas; 2002 m. rugsėjo 26 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Sgaravatti Mediterranea prieš Komisiją*, T-199/99, Rink. p. II-3731, 130 punktas ir minėto Sprendimo *Vela ir Tecnagrind prieš Komisiją* 399 punktas).

93 Tai reiškia, kad *CPEM* taikytas „užskaitymas“ neatitinka ESF srityje Komisijos taikomos praktikos ir netgi buvo uždraustas sprendimu dėl paramos skyrimo.

94 *CPEM* pateikti argumentai negali paneigti šios išvados.

95 Pirma, pagal nacionaliniu lygiu ESF srityje taikytą praktiką, „užskaitant“ atsižvelgiama tik į nacionalinių valstybės institucijų, kaip Bendrijos paramos gavėjų, o ne į trečiųjų asmenų išlaidas. Taigi šis argumentas yra nereikšmingas ir todėl nėra reikalo per posėdį dėl to apklausti *CPEM* nurodytų asmenų ir institucijų.

96 Antra, tai, kad departamento ir vietos lygmens nacionalinės institucijos žinojo apie *CPEM* taikomą „užskaitymą“ ir netgi jame dalyvavo, yra nereikšminga vertinant skundžiamojo sprendimo teisėtumą, nes juo konstatuotas sprendime dėl paramos skyrimo įtvirtintų *CPEM* įsipareigojimų pažeidimas.

97 Trečia, 2001 m. birželio 28 d. Komisijos Užimtumo GD darbuotojos G. elektroninis laiškas, kuriuo remiasi *CPEM*, negali būti laikomas Komisijos leidimu atlikti „užskaitymą“, kaip jį taikė *CPEM*. Iš tiesų tai buvo atsakymas į elektroninį laišką, kuriame *CPEM* darbuotoja pateikė klausimą, aiškiai ir išimtinai susijusį su formos užpildymo ypatybėmis rengiant tarpinę finansinę ataskaitą, o ne projekto finansavimo būdų teisėtumu. Šiame laiške sąvoka „užskaitymas“ nebuvo vartojama ir iš jo konteksto nebuvo galima spręsti, kad elektroniniame laiške *CPEM* darbuotojos paminėtos *CPEM* partnerių „suteiktos dotacijos ir pagalba <…> mikroprojektams“ iš tiesų buvo viešųjų valstybės institucijų patirtos išlaidos, įtrauktos į eksperimentinio projekto finansavimą, kad minėtos valstybės institucijos neturėtų suteikti realaus įnašo. Galiausiai iš G. atsakymo aiškiai matyti, kad ji ketino suteikti informaciją tik dėl problemos užpildant formą, o ne *CPEM* taikytos „užskaitymo“ praktikos.

98 Todėl reikia atmesti *CPEM* argumentą, pagrįstą tuo, kad Komisija leido vadinamąją „užskaitymo“ praktiką.

Dėl antrojo argumento, kad įskaičiuojant beprocentes paskolas nebuvo padaryta rimto pažeidimo

— Šalių argumentai

99 Antrasis argumentas susijęs su tuo, kad *CPEM* kaip savo įnašą į projektą įskaičiavo įvairiems mikroprojektų vykdytojams jo suteiktas beprocentes paskolas. Pagal *CPEM* pateiktą ir Komisijos neginčytą apibrėžimą tai yra asmeninės paskolos nuo 1 500 iki 15 000 eurų, kurioms netaikomos palūkanos ir nereikalaujama garantijos. Visų pirma *CPEM* nurodo, kad jo ketinimai panaudoti šias beprocentes paskolas buvo aiškiai matyti iš kandidato paraiškos. Be to, jis nurodo, kad prie kandidato paraiškos pridėtų 1997 m. gruodžio 31 d. finansinių ataskaitų ir 1998 m. preliminaraus biudžeto analizė patvirtina, kad *CPEM* neturi kitų veiklos finansavimo išteklių, išskyrus viešąsias dotacijas, sudarančias jo paskolų fondą. Antra, *CPEM* nurodo, kad Komisija apie beprocenčių paskolų naudojimą buvo informuota vėliausiai 2001 m. rugpjūčio mėn., pateikiant tarpinę ataskaitą.

100 Komisija ginčija *CPEM* argumentus.

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas

101 Dėl rimto pažeidimo padarymo įskaičiuojant beprocentes paskolas reikia priminti, kad pareiga laikytis sprendime dėl paramos skyrimo nurodytų finansinių sąlygų yra vienas

pagrindinių paramos gavėjo įsipareigojimų (žr. šio sprendimo 92 punktą). Šiomis aplinkybėmis Reglamento Nr. 4253/88 24 straipsnio 1 ir 2 dalys turi būti aiškinamos kaip suteikiančios Komisijai teisę atšaukti suteiktą finansinę paramą, pažeidus sprendime dėl paramos skyrimo numatytas finansines sąlygas (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Sgaravatti Mediterranea prieš Komisiją* 130 ir 131 punktus).

102 Šioje byloje sprendimo dėl paramos skyrimo II priede pateikto biudžeto eilutėje „Įnašas grynais pinigais“ numatyta, kad *CPEM* turi suteikti 184 615 eurų finansinį įnašą.

103 Tačiau, kaip teisingai nurodo Komisija, *CPEM* suteiktų beprocenčių paskolų grąžinimas yra pajamos, kurias reikia atimti iš *CPEM* pervestų sumų, kad būtų nustatyta realiai jo išleista suma. Kadangi tokios grąžinamos lėšos gali siekti iki 100 % kreditų forma suteiktų sumų, *CPEM* įnašas sumažėja ir gali net visai išnykti laipsniškai grąžinant paskolas. Taigi dėl *CPEM* mikroprojektų vykdytojams suteiktų paskolų pobūdžio jų nominalios vertės negalima prilyginti ieškovo finansiniam įnašui į projektą. Beje, *CPEM* šios faktinės aplinkybės neginčija. Tai reiškia, kad jis nesilaikė sprendimo dėl paramos skyrimo priede įtvirtinto įsipareigojimo pačiam sumokėti 184 615 eurų vertės finansinį įnašą.

104 Dėl to Komisija skundžiamo sprendimo 8 konstatuojamosios dalies c punkte šiuo klausimu teisėtai nustatė, kad buvo padarytas rimtas pažeidimas.

105 *CPEM* argumentai negali paneigti šio teiginio.

106 Pirma, reikia konstatuoti, kad iš kandidato paraiškos visiškai nebuvo matyti, jog jis ketino nuolat naudotis paskolų teikimu, kad padengtų savo finansinį įnašą į projektą. Sąvoka „beprocentė paskola“ joje buvo nurodyta tik vieną kartą šiame sakinyje: „Europos Sąjungos parama šioje srityje suteiktų galimybę paspartinti ir paskatinti įvairių rūšių pagalbos, garantijos fondų ir galimą beprocenčių paskolų naudojimą, kuris būtų taikomas kartu ir prisidėtų prie šių veiklų pavertimo nuolatiniu vietos finansavimo šaltiniu“. Iš tokio pavienio beprocenčių paskolų paminėjimo, dėl kurio dar numatyta ir išlyga „galimas“, neįmanoma suprasti, kad šis instrumentas projekte bus naudojamas sistemiškai. Be to, ši nuoroda yra pateikiama išvardijant instrumentus, prie kurių skatinimo prisidėtų eksperimentinis projektas, todėl net nėra aišku, ar kalbama apie projekto vidaus instrumentą, ar išorės instrumentą, kurio naudojimas galėtų būti paskatintas įgyvendinant projektą.

107 *CPEM* nepateikė jokių įrodymų, patvirtinančių teiginį, kad beprocentės paskolos buvo paminėtos pristatant finansavimo planą nenurodytą dieną, tačiau greičiausiai – nagrinėjant paraiškas ir per viešą pristatymą 2000 m. liepos 8 ir 11 d. organizuotame seminare. Taigi šį teiginį reikia atmesti kaip nepagrįstą.

108 Antra, nuoroda į beprocentes paskolas 2001 m. pateiktoje tarpinėje ataskaitoje neleidžia daryti išvados, jog Komisija per vėlai informavo *CPEM*, kad šios paskolos negali būti pripažintos jo įnašu. Iš tiesų sprendimo dėl paramos skyrimo 3 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad „tinkamomis finansuoti ir įskaitytinomis apskaičiuojant bendrą paramos gavėjui pagal šį sprendimą išmokėtiną sumą galėjo būti pripažįstamos tik išlaidos, dėl kurių įsipareigota iki 2001 m. rugpjūčio 30 d. ir kurios patirtos iki 2002 m. vasario 28 dienos“. 2001 m. rugsėjo 18 d. sprendimu šios datos buvo nukeltos atitinkamai į 2001 m. gruodžio 31 d. ir 2002 m. birželio 30 dieną. Taigi reikia konstatuoti, kad „tarpinė“ ataskaita buvo pateikta beveik pasibaigus pirmajam įsipareigojimo dėl išlaidų terminui ir likus maždaug keturiems mėnesiams iki pratęsto termino pabaigos. Bet kuriuo iš šių atvejų tokiu projekto etapu pateikta informacija negali būti laikoma suteikta tinkamu laiku.

109 Trečia, dėl *CPEM* teiginio, kad nebuvo tinkamai atsakyta į 2002 m. vasario 5 d. *MSD* elektroninį laišką darbuotojai G. dėl beprocenčių paskolų, visų pirma reikia pažymėti, kad 2002 m. vasario 6 d. atsakyme elektroniniu paštu G. aiškiai nurodė, kad kandidato paraiškoje nebuvo nurodytos beprocentės paskolos, kad jų įskaičiuoti neįmanoma, nes paskolų grąžinimas sumažintų bendras projekto išlaidas, kartu sumažindamas ir ESF paramą, ir kad problema turėtų būti išspręsta suteikiant „galutinį“ įnašą. Antra, šis elektroninis laiškas buvo atsiųstas jau pasibaigus pratęstam įsipareigojimo dėl išlaidų terminui. Dėl to *CPEM* klausimai galėjo būti susiję tik su apskaičiavimo ypatumais ir atsakymai į šiuos klausimus negalėjo turėti jokios įtakos išlaidų, dėl kurių buvo realiai įsipareigota, suderinamumui su sprendime dėl paramos skyrimo nustatytomis sąlygomis. Taigi šis teiginys turi būti atmestas kaip nepagrįstas ir nereikšmingas.

110 Dėl to reikia atmesti antrąjį *CPEM* argumentą.

Dėl trečiojo argumento, susijusio su tariamu skundžiamo sprendimo ir sprendimo dėl paramos skyrimo prieštaravimu

111 Trečiuoju argumentu *CPEM* nurodo keturis skundžiamame sprendime Komisijos jam pateikiamus kaltinimus, su kuriais susijusios faktinės aplinkybės buvo paminėtos pasiūlymo anketoje ir taip patvirtintos Komisijos sprendime dėl paramos skyrimo. Taigi Komisija yra bent bendrai atsakinga dėl pateiktų kaltinimų.

112 Pirma, *CPEM* pažymi, jog dar nagrinėdama jo kandidato paraišką Komisija žinojo, kad bus siekiama gauti viešąjį finansavimą. Dėl to Komisija negali ieškovo tuo kaltinti.

113 Šiuo klausimu Pirmosios instancijos teismas pirmiausia nurodo, kad skundžiamame sprendime Komisija nekaltino *CPEM* eksperimentinį projektą finansavus bendrai su viešosiomis organizacijomis. Atvirkščiai, Komisija skundžiamo sprendimo 8 konstatuojamosios dalies d punkte tiesiogiai kritikuoja bendro viešojo finansavimo trūkumą patvirtintame biudžete. Kita vertus, skundžiamo sprendimo 8 konstatuojamosios dalies b punkte *CPEM* kaltinamas dėl to, kad įskaičiavo vietos organizacijų patirtas išlaidas, kurios buvo patirtos ne įgyvendinant eksperimentinį projektą, bet atliekant šių organizacijų įprastai vykdomą veiklą („užskaitymo“ metodas).

114 Tačiau, kaip jau buvo konstatuota šio sprendimo 93 ir 98 punktuose, Komisija nedavė jokio leidimo naudoti šios „užskaitymo“ praktikos ir, atvirkščiai nei teigia *CPEM*, kandidato paraiškoje nebuvo jokios nuorodos, kad ieškovas ketino ją naudoti. Atvirkščiai, projekto finansavimo plane viešųjų organizacijų įnašai buvo įtraukti į eilutę „Įnašas grynais pinigais“. Taigi iš kandidato paraiškos Komisija negalėjo nustatyti, kad šie įnašai bus tik sumų, kurios niekada realiai nebuvo pervestos *CPEM* arba *MSD*, įrašai eksperimentinio projekto sąskaitose.

115 Dėl kandidato paraiškos 7 priede pateikto 1998 m. spalio 14 d. DDTEFP laiško, kuris, *CPEM* teigimu, įrodo, kad Komisija buvo informuota apie faktines aplinkybes, dėl kurių pareikti kaltinimai, reikia pasakyti, kad šiame laiške nėra jokių nuorodų į „užskaitymą“. Laiške DDTEFP paprasčiausia bendrais žodžiais užtikrina *CPEM* pirmininką, kad „galės prisidėti prie projekto, <…> surasdama valstybės lėšų, kurios prireikus galėtų papildyti šią pagalbą, ir prie šio projekto sėkmei būtinos papildomos veiklos finansavimo“. Tačiau šiame laiške nėra jokių nuorodų, kad finansavimo plano eilutėje „Įnašas grynais pinigais“ nurodyti viešųjų organizacijų finansiniai įnašai bus atlikti „užskaitymo“ forma.

116 Antra, *CPEM* nurodo, kad dar nagrinėdama jo pateiktą kandidato paraišką Komisija žinojo apie įvairių dalyvaujančių viešųjų organizacijų institucinę partnerystę.

117 Šiuo klausimu pakanka konstatuoti, kad minėtas kaltinimas yra nereikšmingas vertinant skundžiamo sprendimo teisėtumą. Iš tiesų skundžiamame sprendime *CPEM* kaltinamas ne dėl bendradarbiavimo su viešosiomis organizacijomis, o dėl šio bendradarbiavimo įgyvendinimo pažeidžiant sprendimo dėl paramos skyrimo sąlygas.

118 Trečia, *CPEM* nurodo, kad dar nagrinėdama jo pateiktą kandidato paraišką Komisija žinojo apie ieškovo artimus ryšius su *MSD*.

119 Šiuo klausimu taip pat pakanka konstatuoti, kad minėtas kaltinimas yra nereikšmingas vertinant skundžiamo sprendimo teisėtumą. Iš tiesų, kaip matyti iš skundžiamo sprendimo 8 konstatuojamosios dalies e punkto, *CPEM* kaltinamas ne dėl savo ryšių su *MSD*, o vien dėl tam tikrų šių dviejų asociacijų ryšių su Marselio miestu aspektų.

120 Ketvirta, *CPEM* nurodo, kad „OLAF savo ataskaitoje kritikuoja“ jo taikytą mikroprojektų administravimo būdą, nors projekto įgyvendinimo laikotarpiu vykusiuose tam tikruose susitikimuose Komisija niekuomet nepateikė jokių pastabų šiuo klausimu.

121 Šiuo klausimu reikia pastebėti, kad *CPEM* nenurodo, kokioje OLAF ataskaitoje ir kurioje jos vietoje jis yra kritikuojamas dėl mikroprojektų administravimo būdo. Taigi šį kaltinimą reikia atmesti kaip nepriimtiną, nes jis neatitinka Procedūros reglamento 44 straipsnio pirmosios pastraipos c punkto. Iš tiesų *CPEM* paaiškinimas nesuteikia galimybės nei Komisijai pasirengti gynybai, nei Pirmosios instancijos teismui įgyvendinti teisminę kontrolę (šiuo klausimu žr. 2000 m. lapkričio 30 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Industrie des poudres sphériques prieš Komisiją*, T-5/97, Rink. p. II-3755, 192 punktą).

122 Taigi reikia atmesti trečiąjį *CPEM* argumentą.

Dėl ketvirtojo argumento, susijusio su tuo, kad Komisija žinojo apie tam tikrus skundžiamame sprendime kritikuojamus faktus

— Šalių argumentai

123 *CPEM* iš esmės nurodo, kad Komisijos tarnautojams buvo žinoma apie sunkumus laikantis finansavimo plano. Pirmiausia, tuometinis Užimtumo GD skyriaus vedėjas, atsakingas už eksperimentinį projektą, C. greičiausiai 1999 m. rugsėjo mėn. patarė *CPEM* oficialiai neprašyti pakeisti sprendimo dėl paramos skyrimo, tačiau pakeisti beprocentes paskolas viešuoju finansavimu ir tuomet prašyti tik biudžeto pakeitimo. Be to, gavusi 2002 m. balandžio 9 d. *CPEM* laišką, kuriame buvo prašoma panaikinti dalį banko garantijos ir pakeisti biudžetą panaikinant *CPEM* finansinį įnašą, Komisija ne tik nepateikė jokių pastabų dėl pakeisto plano, bet ir panaikino minėtą garantiją. Taigi atsirado bendra Komisijos atsakomybė.

124 Komisija atmeta *CPEM* argumentus.

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas

125 Šiuo argumentu *CPEM* iš esmės remiasi teisėtų lūkesčių apsaugos principo pažeidimu. Šie teisėti lūkesčiai, jog dėl nesugebėjimo suteikti numatyto finansinio įnašo skirta Bendrijos parama nebus panaikinta, grindžiami tuo, kad Komisijos tarnautojai žinojo apie sunkumus laikantis finansavimo plano, ir C. patarimais.

126 Šiuo klausimu primintina, kad teisė reikalauti teisėtų lūkesčių apsaugos atsiranda, kai kartu tenkinamos šios trys sąlygos. Pirma, suinteresuotasis asmuo iš Bendrijos valdžios institucijų patvirtintų ir patikimų šaltinių turi būti gavęs tikslius, besąlyginius ir tarpusavyje derančius patikinimus. Antra, šie patikinimai turi būti tokie, kad asmeniui, kuriam jie skirti, atsirastų teisėtų lūkesčių. Trečia, šie patikinimai turi atitikti taikytinas teisės normas (žr. 2005 m. birželio 30 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Branco prieš Komisiją*, T-347/03, Rink. p. II-2555, 102 punktą ir nurodytą teismo praktiką ir 2006 m. vasario 23 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Cementbouw Handel & Industrie prieš Komisiją*, T-282/02, Rink. p. II-319, 77 punktą).

127 Vis dėlto šioje byloje akivaizdžiai nebuvo įvykdyta antroji iš minėtų sąlygų. Iš tiesų Reglamento Nr. 1605/2002 119 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad „visa dotacijos suma neišmokama, kol institucija priima galutines ataskaitas ir sąskaitas, nepažeidžiant institucijos teisės atlikti vėlesnius patikrinimus“. Be to, sprendimo dėl paramos skyrimo III priedo 2 straipsnio 1 dalyje „Specialiosios sąlygos“ tiesiogiai nurodoma, kad galimi minėto sprendimo I priedo (Projekto „Vietos kapitalas socialiniams tikslams“ aprašymas) ir II priedo (Projekto „Vietos kapitalas socialiniams tikslams“ biudžeto aprašymas) nuostatų pakeitimai „turi būti sudaryti raštu ir pridėti prie sprendimo“ ir „kad susitarimas žodžiu šalims įsipareigojimų nesukuria“. Taigi *CPEM* buvo arba turėjo būti žinoma, kad Komisijos tarnautojų žodžiu suteikti užtikrinimai arba patarimai negalėjo atleisti nuo sprendimo dėl paramos skyrimo nuostatų ir ypač šio sprendimo II priede įtvirtinto finansavimo plano laikymosi. Taigi dėl Komisijos tarnautojų žodžiu suteiktų užtikrinimų, net jeigu jie būtų įrodyti, *CPEM* negalėjo atsirasti teisėti lūkesčiai, kad jam visiškai neskyrus finansavimo Komisija tylėdama tam pritartų arba įteisintų paprastu biudžeto pakeitimu. Pagrįsdamas savo teisėtus lūkesčius, *CPEM* juo labiau negali remtis nei Komisijos tylėjimu, kai jos tarnautojai gavo informaciją apie

beprocentes paskolas ar ieškovo patiriamus sunkumus vykdant finansavimo planą, nei aplinkybe, kad Komisija panaikino dalį banko garantijos.

128 Be to, neįvykdyta ir trečioji šio sprendimo 126 punkte minėtos teismo praktikos sąlyga. Iš tiesų kvietimo teikti pasiūlymus II.2 punkto antrojoje pastraipoje nurodyta, kad paramos gavėjai privalo suteikti bendrą finansavimą, kurio dydis negali būti mažesnis kaip 15 % prašomos dotacijos. Sprendimo dėl paramos skyrimo II priede, kuriame įtvirtintas finansavimo planas, nurodoma, kad *CPEM* „Įnašas grynais pinigais“ turi sudaryti 184 615 eurų. Remiantis sprendimo dėl paramos skyrimo 2 straipsnio ketvirtąja pastraipa, priedai yra sudėtinė šio sprendimo dalis. Dėl to galimi Komisijos tarnautojų užtikrinimai, kad ji nereikalaus realiai sumokėti *CPEM* finansinio įnašo ir vietoje jo priims viešųjų organizacijų įnašus, pažeistų kvietimo teikti pasiūlymus ir sprendimo dėl paramos skyrimo nuostatas.

129 Tai reiškia, kad ketvirtąjį *CPEM* argumentą reikia atmesti.

Dėl penktojo argumento, susijusio su tuo, kad Komisija prieš imdamasi veiksmų dėl skundų neatsižvelgė į nacionaliniu lygiu parengtas įvertinimo ataskaitas

130 *CPEM* iš esmės nurodo, kad prieš atsakydama į tarnybų gautus skundus Komisija turėjo atsižvelgti į nacionaliniu lygiu patvirtintą ataskaitą, kurioje mikroprojektų vykdytojai nurodo esantys patenkinti *CPEM* atliekamu eksperimentinio projekto administravimu.

131 Šiuo klausimu užtenka konstatuoti, kad skundžiamame sprendime *CPEM* pateikti kaltinimai yra pagrįsti išimtinai OLAF tyrimo rezultatais, o ne Komisijos tarnybų gautais skundais, kurie buvo tik pagrindas minėtam tyrimui pradėti.

132 Todėl tai, kad mikroprojektų vykdytojai galėjo būti patenkinti *CPEM* atliekamu eksperimentinio projekto administravimu, neužkerta kelio tam, kad toks administravimas būtų neteisėtas pagal taikomas teisės nuostatas.

133 Todėl reikia atmesti šį *CPEM* argumentą.

Dėl šeštojo argumento, susijusio su 2003 m. rugpjūčio mėn. Užimtumo GD atlikto audito rezultatais

134 Iš esmės *CPEM* nurodo, kad atsižvelgiant į tai, jog 2003 m. rugpjūčio mėn. Užimtumo GD atliktas auditas neatskleidė didelių pažeidimų ir tepareikalauta grąžinti 4 472,30 euro sumą iš vieno milijono eurų Bendrijos paramos, prašymas grąžinti visą paramą tame pačiame projekte atspindi Komisijos veiksmų nenuoseklumą ir jos bendrą atsakomybę. Jis prašo kaip liudytojus apklausti keturis Komisijos pareigūnus, tuo metu Užimtumo GD buvusius atsakingais už minėtą auditą.

135 Šiuo klausimu iš teismo praktikos matyti, kad normalu, jei dėl naujų įrodymų, sukėlusių įtarimą, kad įgyvendinant tam tikrus projektus buvo pažeidimų, atliktas patikrinimas yra išsamesnis ir parodo kitokius rezultatus nei nesant jokių įtarimų vykdyta ankstesnė

įprasta kontrolė (pagal analogiją žr. minėto Sprendimo *Euroagri prieš Komisiją* 59 punktą). Taigi aplinkybė, kad OLAF tyrimas padėjo atskleisti pažeidimus, kurie nebuvo pastebėti per Užimtumo GD atliktą auditą, visiškai nerodo nenuoseklumo ir negali turėti įtakos skundžiamo sprendimo teisėtumui.

136 Tai reiškia, kad reikia atmesti šį *CPEM* argumentą ir prašymą apklausti liudytojus.

Dėl penktosios dalies, susijusios su Reglamento Nr. 1605/2002 netaikymu

Šalių argumentai

137 *CPEM* kritikuoja skundžiamame sprendime esančią nuorodą į finansinio reglamento redakciją, įtvirtintą Reglamente Nr. 1605/2002. Šis reglamentas buvo taikomas tik nuo 2003 m. sausio 1 d., o bylos aplinkybių atsiradimo momentu galiojo 1977 m. gruodžio 21 d. Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento (OL L 356, p. 1) redakcija, patvirtinta 1998 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamentu Nr. 2779/98, iš dalies keičiančiu 1977 m. gruodžio 21 d. Finansinį reglamentą (OL L 347, p. 3).

138 Komisija atmeta *CPEM* argumentus.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

139 Pagal Reglamento Nr. 1605/2002 186 ir 187 straipsnius nuo 2003 m. sausio 1 dienos 1977 m. gruodžio 21 d. finansinis reglamentas buvo panaikintas ir nuorodos į panaikintą reglamentą aiškinamos kaip nuorodos į Reglamentą Nr. 1605/2002 ir skaitomos pagal koreliacijos lentelę, pateiktą pastarojo reglamento priede.

140 Tai reiškia, kad nuo 2003 m. sausio 1 d. Reglamento Nr. 1605/2002 nuostatos pakeitė 1977 m. gruodžio 21 d. reglamento nuostatas visais atvejais, kai jis buvo taikytinas, įskaitant ir pagal senąjį reglamentą suteiktą Bendrijos paramą.

141 Šioje byloje pakanka konstatuoti, kad *CPEM* neįrodė ir net nebandė teigti, jog veiksmai, kuriais Komisija jį kaltina ir dėl kurių panaikinta Bendrijos parama, būtų buvę teisėti pagal 1977 m. gruodžio 21 d. finansinį reglamentą, tačiau tik ginčijo galimybę šios bylos aplinkybėms taikyti Reglamentą Nr. 1605/2002. Taigi atsižvelgus į bylos medžiagą neatrodo, kad 1977 m. gruodžio 21 d. finansinio reglamento redakcijos, patvirtintos Reglamentu Nr. 2779/98, pakeitimas Reglamentu Nr. 1605/2002 turėjo kokios nors reikšmės šioje byloje.

142 Tokiomis aplinkybėmis antrojo pagrindo penktą dalį reikia atmesti kaip nepagrįstą.

143 Atmetus abu *CPEM* pateiktus pagrindus, reikia atmesti ir visą ieškinį.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

144 Pagal Procedūros reglamento 87 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jeigu laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi *CPEM* pralaimėjo bylą, iš jo reikia priteisti bylinėjimosi išlaidas, įskaitant ir išlaidas, susijusias su laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procedūra, pagal Komisijos pateiktus reikalavimus.

Remdamasis šiais motyvais,

PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS (antroji kolegija)

nusprendžia:

1. **Atmesti ieškinį.**

2. ***Centre de promotion de l'emploi par la micro-entreprise (CPEM)*** **padengia bylinėjimosi išlaidas, įskaitant susijusias su laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procedūra.**

Pelikánová Jürimäe Soldevila Fragoso

Paskelbta 2009 m. birželio 30 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Parašai.

Turinys

Teisinis pagrindas . . . . . II - 2125

Ginčo aplinkybės . . . . . II - 2128

Procesas ir šalių reikalavimai . . . . . II - 2131

Dėl priimtinumo . . . . . II - 2133

1. Šalių argumentai . . . . . II - 2133

2. Pirmosios instancijos teismo vertinimas . . . . . II - 2134

Dėl antrojo reikalavimo, susijusio su CPEM teisės į žalos atlyginimą pripažinimu, priimtinumo . . . . . II - 2134

Dėl trečiojo reikalavimu, susijusio su CPEM darbuotojų teisės į žalos atlyginimą pripažinimu, priimtinumo . . . . . II - 2136

Dėl esmės . . . . . II - 2136

1. Dėl pirmojo pagrindo, kuriuo ginčijama OLAF ir Komisijos vykdyta procedūra . . . . . II - 2137

Šalių argumentai . . . . . II - 2137

Pirmosios instancijos teismo vertinimas . . . . . II - 2139

2. Dėl antrojo pagrindo, kuriuo skundžiamas sprendimas ginčijamas iš esmės . . . . . II - 2141

Dėl pirmosios dalies, susijusios su Prancūzijos teisėje numatytos „ne pelno organizacijos“ sampratos klaidingu vertinimu . . . . . II - 2141

Šalių argumentai . . . . . II - 2141

Pirmosios instancijos teismo vertinimas . . . . . II - 2142

Dėl antrosios dalies, susijusios su netinkamu ieškovo ryšių su Marselio miestu vertinimu II - 2143

Šalių argumentai . . . . . II - 2143

Pirmosios instancijos teismo vertinimas . . . . . II - 2143

Dėl trečiosios dalies, susijusios su negalėjimu remtis Vystytojo vadovu . . . . . II - 2147

Šalių argumentai . . . . . II - 2147

Pirmosios instancijos teismo vertinimas . . . . . II - 2148

Dėl ketvirtosios dalies, susijusios su nurodytais pažeidimais . . . . . II - 2151

Dėl pirmojo argumento, susijusio su Komisijos praktika ESF srityje ir tariamu Komisijos leidimu taikyti vadinamąjį „užskaitymo“ metodą . . . . . II - 2151

— Šalių argumentai . . . . . II - 2151

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas . . . . . II - 2152

Dėl antrojo argumento, kad įskaičiuojant beprocentes paskolas nebuvo padaryta rimto pažeidimo . . . . . II - 2155

— Šalių argumentai . . . . . II - 2155

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas . . . . . II - 2155

Dėl trečiojo argumento, susijusio su tariamu skundžiamo sprendimo ir sprendimo dėl paramos skyrimo prieštaravimu . . . . . II - 2158

Dėl ketvirtojo argumento, susijusio su tuo, kad Komisija žinojo apie tam tikrus skundžiamame sprendime kritikuojamus faktus . . . . . II - 2161

— Šalių argumentai . . . . . II - 2161

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas . . . . . II - 2162

Dėl penktojo argumento, susijusio su tuo, kad Komisija prieš imdamasi veiksmų dėl skundų neatsižvelgė į nacionaliniu lygiu parengtas įvertinimo ataskaitas . . . . . II - 2163

Dėl šeštojo argumento, susijusio su 2003 m. rugpjūčio mėn. Užimtumo GD atlikto audito rezultatais . . . . . II - 2164

Dėl penktosios dalies, susijusios su Reglamento Nr. 1605/2002 netaikymu . . . . . II - 2165

Šalių argumentai . . . . . II - 2165

Pirmosios instancijos teismo vertinimas . . . . . II - 2166

Dėl bylinėjimosi išlaidų . . . . . II - 2167